

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 541/2020-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť GORE, družstva, Nám. SNP 41, Zvolen, IČO 36 718 637, zastúpeného advokátskou kanceláriou Ulianko & partners, s. r. o., Nám. SNP 37, Zvolen, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Radoslav Ulianko, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 118/2017 z 28. januára 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť GORE, družstva, o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2020 doručená ústavná sťažnosť GORE, družstva, Nám. SNP 41, Zvolen, IČO 36 718 637 (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 118/2017 z 28. januára 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresným súdom Michalovce (ďalej len „okresný súd“) je pod sp. zn. 20 C 53/2008 vedený spor žalobcov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalobcovia“), proti sťažovateľovi ako žalovanému v 3. rade, obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], ako žalovanému v 2. rade o určenie neplatnosti dražby.

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 20 C 53/2008 z 12. februára 2009 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu žalobcov zamietol. Proti predmetnému rozsudku podali žalobcovia v zákonnej lehote odvolanie. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 5 Co 194/2009 z 19. júla 2010 potvrdil rozsudok okresného súdu. Krajský súd následne uznesením sp. zn. 5 Co 194/2009 z 13. decembra 2010 (ďalej len „opravné uznesenie“) opravil úvodnú časť rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 Co 194/2009 z 19. júla 2010 v časti nesprávne uvedeného dátumu narodenia žalobcu v 1. rade. Proti označenému rozsudku krajského súdu a proti opravnému uzneseniu podali žalobcovia v zákonnej lehote dovolanie. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Cdo 31/2011 z 30. októbra 2012 zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 5 C 194/2009 z 19. júla 2010 v spojení s opravným uznesením a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Uznesením sp. zn. 5 Co 36/2013 z 18. februára 2014 krajský súd rozhodol tak, že zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal v zákonnej lehote dovolanie žalovaný v 2. rade. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Cdo 170/2014 z 24. novembra 2015 rozhodol, že uznesenie krajského súdu sp. zn. 5 Co 36/2013 z 18. februára 2014 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

5. Následne krajský súd rozsudkom sp. zn. 5 Co 750/2015 z 9. júna 2016 (ďalej len „druhý rozsudok krajského súdu“) opätovne rozhodol, a to tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu.

6. Proti tomuto druhému rozsudku krajského súdu podali v zákonnej lehote dovolanie žalobcovia. Najvyšší súd napadnutým uznesením zrušil druhý rozsudok krajského súdu ako aj rozsudok okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

7. Sťažovateľ s napadnutým uznesením najvyššieho súdu nesúhlasí a svoju ústavnú sťažnosť v súvislosti s namietaným porušením svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy odôvodňuje takto:

„Dôvod, pre ktorý najvyšší súd vyhovel dovolanie žalobcu 1. teda spočíval v tom, že miesto konania dražby bolo príliš vzdialené od miesta, kde sa dražené nehnuteľnosti nachádzali. Uvedený dôvod však nie je v danom prípade možné považovať, bez posúdenia ďalších skutočností za dostatočný.

V prvom rade je potrebné uviesť, že miesto konania dražby bolo zvolené profesionálnou dražobnou spoločnosťou... ktorá miesto vyberala s ohľadom na to, že predmet dražby sa neúspešne dražil aj v rámci exekúcie, pritom v exekúcii bol predmet dražby neúspešne dražený až štyrikrát. Toto je významná skutočnosť, ktorú mal pri svojom rozhodovaní posúdiť práve najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní voči rozsudku krajského súdu zo dňa 09. 06. 2016, sp. zn. 5 Co 750/2015.

Úspešne bol predmet dražby vydražený až v Leviciach, čo len potvrdzuje správnosť a vhodnosť určenie miesta dražby. Za spomenutie stojí aj nemenej významná skutočnosť, a to tá, že predmet dražby vydražil dražiteľ... s miestom bydliska v Michalovciach... Miesto dražby sa pritom nachádzalo v okresnom meste v strede Slovenskej republiky s dobrou prístupnosťou, čas dražby (13.30 hod.) a dátum dražby (bežný pracovný deň) len prispeli k úspešnému priebehu dražby.

Len samotná skutočnosť, že miesto dražby je vzdialené od umiestnenie predmetu dražby 336 km neznamena, bez posúdenia uvedených konkrétnych skutočností daného prípadu dražby, že došlo k porušeniu ustanovenia § 11 ods. 1 ZoDD. Najvyšší súd sa pritom uvedenými skutočnosťami vôbec nezaoberal, a to napriek tomu, že v konaniach

o neplatnosti dobrovoľných dražieb sú súdy povinné aplikovať právnu úpravu na zistený skutkový stav vyplývajúci zo spisu.

Posúdenie toho, či v došlo alebo nedošlo k obmedzeniu účasti na dražbe, je potrebné posudzovať komplexne, a to aj s ohľadom na horeuvedené skutočnosti, čo je podporené aj rozhodovacou praxou najvyššieho súdu, ktorý napr. v uznesení z 5. júna 2019, sp. zn. 8 Cdo 58/2018...“

8. Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. 01. 2020, sp. zn. 1 Cdo 118/2017, bolo porušené základné právo sťažovateľa... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. 01. 2020, sp. zn. 1 Cdo 118/2017 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.“

II.

Právomoc ústavného súdu, relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva

alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého v danej veci bol naplnený dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku, keďže sa sudy nižšej inštancie odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyjadrenej v rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 100/2012 z 24. októbra 2013 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 10/2014 pod č. 138.

17. V tejto argumentačnej línii sťažovateľ namieta, že najvyšší súd nezohľadnil konkrétne okolnosti daného prípadu, ktoré jeho vec podstatným spôsobom odlišovali od tej, ktorá bola predmetom posudzovania najvyšším súdom vo veci vedenej pod sp. zn. 4 Cdo 100/2012. Sťažovateľ ďalej poukazuje aj na závery najvyššieho súdu vyjadrené v jeho uznesení sp. zn. 8 Cdo 58/2018 z 5. júna 2019, podľa ktorých *«samotná vzdialenosť miesta konania dražby od miesta draženej nehnuteľnosti nemusí byť vždy dôvodom vyslovenia neplatnosti dražby, ale dôvodom jej neplatnosti bude vždy vtedy, ak táto vzdialenosť viedla, prípadne spôsobila ohrozenie alebo porušenie práv dražbou dotknutých osôb, a to napríklad tak, že im hoci len nepriamo znemožnila účasť na dobrovoľnej dražbe (t. j. ak táto vzdialenosť bola neprimeraná od draženej nehnuteľnosti). Za neprimerané, možno „bez ďalšieho“ považovať iba také miesto konania dražby, ak ním je v prípade dražby bežnej nehnuteľnosti (bytu alebo rodinného domu) určenej na každodenné bývanie, miesto vzdialené niekoľko stoviek kilometrov od miesta,*

v ktorom sa dražená nehnuteľnosť nachádza (nie vzdialenosť do 100 km). Záver o neprimeranosti a nevhodnosti miesta konania dražby bude teda závisieť od posúdenia konkrétnych okolností toho ktorého prípadu, vyhodnotením ktorých súd môže dospieť k tomu, že určenie miesta konania dražby skutočne spôsobilo príp. mohlo spôsobiť sťaženie účasti dražiteľov (predovšetkým z blízkeho okolia ak išlo o nehnuteľnosť určenú na bývanie) na dražbe.». Sťažovateľ preto tvrdí, že v jeho veci nedošlo k obmedzeniu účasti na dobrovoľnej dražbe podľa § 11 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 527/2002 Z. z.“), a to aj napriek tomu, že miesto konania dražby bolo vzdialené od umiestnenia predmetu dražby najmenej 336 km.

18. Ústavný súd štandardne vychádza z názoru, že na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť či splnenia iných zákonom ustanovených náležitostí je zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (m. m. I. ÚS 74/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 46/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že uvedené obdobne platí, aj pokiaľ ide o skúmanie prípustnosti návrhu na začatie dovolacieho konania, jeho opodstatnenosti a pod.

19. V súvislosti s označenou argumentáciou sťažovateľa sa ústavný súd oboznámil s odôvodnením rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 100/2012 z 24. októbra 2013, ako aj s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8 Cdo 58/2018 z 5. júna 2019 a konštatuje, že sťažovateľ neuvádza nič, čo by jeho situáciu po skutkovej stránke relevantným spôsobom odlišovalo od tej, ktorá bola posudzovaná najvyšším súdom v rozsudku sp. zn. 4 Cdo 100/2012 z 24. októbra 2013, resp. ktorá by bola analogická s tou, ktorá bola

relevantná pre postup najvyššieho súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 8 Cdo 58/2018. V oboch označených konaniach bola podstatnou otázkou posúdenia vzdialenosti miesta konania dražby od geografickej polohy predmetu dražby. V prípade posudzovanom najvyšším súdom v napadnutom uznesení bola vzdialenosť medzi miestom konania dražby a umiestnením predmetu dražby najmenej 336 km, čo koreluje so skutkovou situáciou, ktorá bola relevantnou vo veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 4 Cdo 100/2012, keď vzdialenosť medzi konaním spornej dražby a geografickým umiestnením draženej nehnuteľnosti predstavovala 329 km. Najvyšší súd v oboch prípadoch danú situáciu posúdil ako takú, ktorá obmedzovala možnosť účasti na dražbe, a preto dospel k záveru, že túto vzdialenosť nemožno považovať za zodpovedajúcu zneniu § 11 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z.

20. Pokiaľ ide o skutkovú rovinu, ktorá bola podstatnou vo veci vedenej najvyšším súdom pod sp. zn. 8 Cdo 58/2018, je potrebné uviesť, že v okolnostiach danej veci bola vzdialenosť medzi miestom konania dražby a predmetom dražby približne 110 km a 23 km, čo túto situáciu v podstatnom smere odlišovalo od už uvedených, a to nielen po skutkovej stránke, ale odôvodňovalo aj ich odlišné právne posúdenie. Navyše, v tejto súvislosti možno konštatovať, že najvyšší súd sa vo veci sp. zn. 8 Cdo 58/2018 neodklonil od predchádzajúcej názorovej línie formulovanej rozsudku sp. zn. 4 Cdo 100/2012, ale práve naopak, správnosť tejto línie v jej rozhodujúcom skutkovom aspekte potvrdil a ďalej kazuisticky precizoval tým, keď konštatoval, že *«[z]a neprimerané, možno „bez ďalšieho“ považovať iba také miesto konania dražby, ak ním je v prípade dražby bežnej nehnuteľnosti (bytu alebo rodinného domu) určenej na každodenné bývanie, miesto vzdialené niekoľko stoviek kilometrov od miesta, v ktorom sa dražená nehnuteľnosť nachádza (nie vzdialenosť do 100 km).»*.

21. Z už uvedeného možno urobiť záver, že rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa javí byť konzistentnou v tom, že už samotná vzdialenosť niekoľko sto kilometrov medzi miestom konania dražby a geografickou polohou draženej nehnuteľnosti určenej na bývanie je dostatočným kvalifikačným znakom pre záver o porušení § 11 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. Ústavný súd preto nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup hodnotení

skutkového stavu pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého uznesenia v súlade s jeho právomocami uvedenými v čl. 127 ods. 1 ústavy.

22. Vzhľadom na už uvedené možno konštatovať, že sťažovateľovi sa nepodarilo preukázať takú kauzálnu spojitosť medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a ním namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorá by jeho vec posúvala do ústavnoprávnej roviny, a preto ústavný súd jeho ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

IV. Záver

23. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu